N. Iorga

Radu Cantacuzino.

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

www.dacoromanica.ro

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

RADU CANTACUZINO

DE

N. IORGA

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Ședința dela 10 Iunie 1932

I

Acum aproape o vieață, în 1897, prezintam, în prefața volumului X din colecția Hurmuzaki [1]), după documente din Arhivele Berlinului publicate de Papiu Ilarian, incidentul curios al legăturilor lui Radu Cantacuzino, fiul lui Ștefan-Vodă [2]) și nepotul de fiu al învățatului Stolnic Constantin Cantacuzino, cu Monarhia prusiană. Pentru aceasta treceam în revistă vieața acestui om neastâmpărat și viționos, gata de toate cerșirile și de toate trădările, lacom de onoruri și mai ales de bani, care a compromis așa de crud faima unei familii cu atât de strălucite origini și de un rost atât de însemnat în istoria țărilor noastre.

Acela care la 1744 se ruga de mama lui Frederic al II-lea ca să i se îngăduie a servi sub steagurile acestuia cu ce elemente românești și balcanice ar fi putut strânge prin vraja împărătescului său neam și care apoi, refuzat pe baza informațiilor luate, era să ducă, împreună cu soția sa, o bastardă a Casei de Hessa, o existență mizerabilă la Erfurt, la Paris, Veneția, Dresda și Leipzig, la Frankfurt, poate din nou la Roma, unde cerea Domnia ca orice Fanariot și în sfârșit în Polonia al cării cetățean dorise a fi și care-i dădu mormântul din Camenița, descoperit, acuma câtva timp, de Teodor Burada, fusese luat, cu fratele Constantin — numele Stolnicului —, în trista ei

[1]) Pp. IX—X.

[2]) Acesta, tăiat la Constantinopol, a fost aruncat în Mare, capul fiind trimis la oastea Vizirului. Dar, fiind pescuit trupul, trebue să fie îmmormântat undeva la Constantinopol; v. Hurmuzaki, *Fragmente*, V, p. 2.

www.dacoromanica.ro

pribegie, de maică-sa, Doamna Păuna, născută Greceanu, prin Italia, îndată după catastrofa, din 1716, a lui Ştefan-Vodă. Îi scăpase contesa Colyer, soţia ambasadorului la Constantinopol al Olandei[1]), nu dela gazda lor la Vlah-Sarai, ci dela « creştinii din Stavrodrom », unde se refugiaseră, şi-i îmbarcase pe ascuns [2]). Un vas engles îi duse, prin Sicilia şi Neapole, la Roma [3]). La Veneţia, unde învăţase Stolnicul, era în depozit, la Zecca, ceva din averea familiei. Dintr'o informaţie pe care o dă d. Mesrobian, în *Cercetările istorice* ale d-lui Minea, ştim că-i întovărăşia preceptorul tinerilor prinţi, Del Chiaro însuşi, care, după această ştire nouă, nu era decât un Evreu botezat din Florenţa.

N'avem ştiri privitoare la şederea în Italia a acestei familii nenorocite, deşi ele trebue să se afle, inedite, în bogatele archive de acolo. Dar abia treceau câteva luni şi, deoarece atunci Casa de Austria era din nou în luptă cu Turcii, Păuna trimetea la Roma pe Radu, cu făgăduiala, inspirată de însuşi Del Chiaro, fără îndoială, că fiul ei cel mare va trece la catolicism şi cerea ca el să fie recomandat Impăratului Carol al VI-lea, care se prinsese din nou în luptă cu Turcii; ea credea, şi în baza serviciilor făcute de soţul ei Imperialilor, că aceştia, cari arestaseră în reşedinţa lui pe Nicolae Mavrocordat, Domnul muntean, vor pune în locul lui pe tânărul Cantacuzino. La 20 Februarie 1717, Papa Clement al XI-lea scrie Păunei şi lui Radu însuşi, plecat acuma, asigurând de sprijin, dar observând că odrasla domnească nu şi-a îndeplinit făgăduiala de a părăsi shisma [4]).

De fapt, Radu ajunse, cu întreaga familie, la Viena, unde spera Domnia. La 25 Aprilie 1717 Eugeniu de Savoia recunoştea serviciile lui Ştefan-Vodă, în legătură cu generalul de Stainville, comandant în Ardeal, căruia-i comunicase scrisori găsite în cortul Marelui Vizir la Petrovaradin, dar obiecta că e un tânăr de nici douăzeci de ani şi că Domnia s'a promis lui Gheorghe,

[1]) Hurmuzaki, VI, pp. 298—9. Cf. Iorga, *Documentele Cantacuzinilor*, pp. 178, 318.

[2]) *Genealogia Cantacuzinilor*, ed. Iorga, pp. 316—7.

[3]) Iorga, *Documentele Cantacuzinilor*, pp. 286—87, Nr. XVII. Era la Neapole la 25 Septemvrie 1716 (Iorga, *Acte şi fragmente*, I, p. 336, Nr. 12). La Roma în Octomvrie (*ibid.*, Nr. 4). Cf. şi *Archiva* din Iaşi, V, p. 549.

[4]) V. şi *Genealogia Cantacuzinilor*, p. 325 şi urm.

www.dacoromanica.ro

fiul lui Şerban Cantacuzino [1]). Pierzând marea-i speranţă domnească, Păuna cu exemplul lui Petru-cel-Mare înaintea ochilor, se gândia acum să-şi trimeată fiul în Olanda [2]), ceea ce, firește, nu se putu face. Radu cerea deci, la apropierea păcii dela Pojarevać, numai restituirea averilor confiscate de Turci pentru a se hrăni pe teritoriu austriac din veniturile lor [3]). Consultat în această privinţă, Eugeniu de Savoia el însuşi arăta, la 27 Maiu 1718, că e cam greu să se revie asupra unei confiscări pentru înaltă trădare, însă, cum Radu, acuma « prinţul Rudolf », ar vrea să fie trimis la armată şi cum apare ca un om cu calităţi şi de bune purtări, care dă speranţă, i s'ar putea admite această din urmă cerere, cu un ajutor de 2.000 de florini [4]). Se acordă pensia propusă, dar cu toate stăruinţile agenţilor Păunei, Italieni sau Levantini, un Chinetti, un Busi, nu se făcu nimic pentru recuperarea averilor, deţinute şi de alţii [5]). Intervenţii la Constantinopol aduseră, în sfârşit, o învoială cu soţia ambasadorului olandez, care cheltuise averea depusă la dânsa a bieţilor pribegi [6]).

La 1719, Safta, văduva lui Constantin Stolnicul, îşi făcea testamentul pe care, din fericire, îl avem, şi ea, ca una care « n'a avut parte nici de soţie, nici de feciori » şi « a fost rănduită de a rămas la atăta striinătate », lăsându-se în sama fiicei Stanca Leurdeanu pentru ale îngropării şi grijii sufletului [7]), aştepta încă « păn doar va da Dumnezău de se vor învârteji copii fie-meu Ştefan, Dumnezeu îl pomenească ». În această diată nu se dăruieşte nimic fiilor Păunei, cari sunt însemnaţi numai

[1]) Hurmuzaki, IX, pp. 542—4, N-le DCXCIV—VII.
[2]) *Ibid.*, VI, pp. 289—90, Nr. XIX.
[3]) *Ibid.*, pp. 290—91, Nr. XX.
[4]) Von guter Aufführung, Aigenschaft und Hofnung, *ibid.*, VI. p. 220, Nr. CXLV. Petiţia Păunei şi a fiilor ei, pusă la data de Iunie (*ibid.*, pp. 231—32, Nr. CLVI), e de fapt aceea la care face aluzie raportul lui Eugeniu.
[5]) *Ibid.*, pp. 291—92. Din greşeală aceeaşi scrisoare e repetată, supt o dată deosebită, *ibid.*, p. 366. Cf. şi Hurmuzaki, *Fragmente*, III, pp. 2—3.
[6]) Iorga, *Documentele Cantacuzinilor*, pp. 287—89, Nr. XVIII; Hurmuzaki, *Doc.*, VI. pp. 298—9.
[7]) Copiii Dinu, Săftica şi Mândica sunt ai lui Răducanu, fratele lui Ştefan-Vodă (Iorga, *Documentele Cantacuzinilor*, pp. 177—78). Se mai pomenesc nepoţii dela fete, una din ele măritată cu Radu Dudescu, jertfit împreună cu Spătarul Mihai Cantacuzino (*Genealogia Cantacuzinilor*, p. 318). Alta cu State Leurdeanu (*ibid.*, p. 321). Dela Maria Dudescu vin Măriuţa, Dinicu, Ştefăniţă şi Ioniţă (*ibid.*, p. 320); dela cealaltă, alt Ştefan şi fetele, Stanca şi Săftica (*ibid.*, p. 321).

www.dacoromanica.ro

astfel: « Nepotului Răducanului și nepotului Costandin, pă Dumnezeu cel milostiv rog să-i blagoslovească și să-i sporească ».

Strânși de nevoia banilor, Radu-Rudolf și Constantin căutau să scoată, la 1 Ianuarie 1725, banii din Veneția, unde trimeteau pe un agent care se pare a fi Român din Balcani, Panaioti « di Poppa ». Aveau un secretar italian nou, pe Niccolò Maria Cursi, și poate sub influența lui își luau titluri cari încep să miroase a aventură: « principi Cantacuzeni Bassarabba, di Vallachia, conti del Sagro Romano Impero e della Ungaria [1]).

Se cerea și un ajutor dela Papa, care răspunse cu simple cuvinte de încurajare [2]). În acest timp Păuna, sora Grecenilor, dar femeie nervoasă, odată închisă la mănăstire [3]), după cereri refuzate la Viena, mergea la Varșovia, la regele August al II-lea, și de aici trecea la reședința germană a acestui prinț saxon, Dresda. Părăsi acest oraș în August 1727 pentru a se duce și ea la Veneția, în aceeași căutare desperată a depositului dela Zecca [4]).

Dar toate străduințile de a-și câștiga un rost nu izbutiră. Avem o diplomă imperială, dubioasă, din 26 Maiu 1724, prin care Împăratul, luând supt ocrotire pe Păuna și pe fiii ei, vorbește de pierderea moștenirii lor la Constantinopol, în Pelopones și în « ducatul Basarabiei » [5]). La 1726 ei se temeau « să nu fie târîți prin tribunale » [6]). Radu începe deci să alunece pe căile periculoase ale aventurii. La 23 Iulie din acel an frații se plâng lui Eugeniu de Savoia. Pensia lor se ridică abia la o mie de taleri. Și « totul e scump: casele, hrana, slugile, îmbrăcămintea și cele de trup, orice e de nevoie ». Nu pot merge pe jos, « nefiind obișnuiți ». N'au o carătă cu chirie pentru a figura la solemnități [7]). Împăratul cere un raport Consiliului de Războiu [8]). La 1727 însă sporul de pensie li se retrage, și atunci Radu recurge la marea sa invenție de împărțitor de decorații închipuite.

[1]) *Documentele Cantacuzinilor*, pp. 192—93, Nr. LXXXIII.
[2]) Hurmuzaki, IX, p. 606, Nr. DCCXIX.
[3]) V. Hurmuzaki, *Fragmente*, V, p. 3, nota 2: « de si mauvaise volonté..., de méchantes manières ».
[4]) *Documentele Cantacuzinilor*, pp. 193—94, Nr. LXXXIV.
[5]) *Ibid.*, p. 292, Nr. XXI.
[6]) *Ibid.*, pp. 292—93, Nr. XXIII.
[7]) *Ibid.*, pp. 297—98, Nr. XXVI.
[8]) *Ibid.*, p. 299, Nr. XXVII.

www.dacoromanica.ro

In Maiu el cere oficial să se dea unui Grec din Trapezunt dintre oamenii săi « privilegiul paleologian », care se află la un negustor Dimitrie Parascovici [1]). In același timp cei doi Cantacuzini izbutesc a face să li se acorde, într'un proces cu beizadeaua Gheorghe, pentru multe averi, a șasea parte: Runcul, Dobrița și Bălțișoara [2]). Cereau dela Curte să li se admită titlul de prinți [3]).

Cu data de 1 Februarie 1735 apare, acum, o diplomă, evident falșificată, a Împăratului, prin care, recunoscându-se acestor prinți descendența din «Împărații romani din Orient și Occident », se dă lui Radu, intitulat « unchiu » al lui Carol al VI-lea, dreptul ereditar de Mare-Maestru al Ordinului Constantinian [4]). Astfel de Ordine se întâlnesc și în veacul al XVI-lea, când « Ioan Gheorghe Heracliu Basilic, despot al Moreii-Peloponesului, conte (?) de Levant, prinț al Moldovei ș. a. [5])» sau « moștenitor a toată Grecia, rege al Peloponesului, al Moldovei și Munteniei », dar mai ales « coborîtor din neamul Împăraților Flavii Augușți, Romani și apoi Constantinopolitani », « restaura », din Viena, ca Mare Maestru, Ordinul cavalerilor Sf. Gheorghe [6]). La 1770, un înșelător care-și dă titlul de « Ioan al IX-lea Antoniu I. Flaviu, Anghel, Comnen, Laskaris, Paleolog, din mila lui Dumnezeu duce al Epirului, Larisei, Mediei *(sic)*, Tesaliei, Macedoniei, etc., prinț al Peloponesului, Moldovei, Corintului, Tebei, Atenei, Epidaurului, Siciliei (sau Ciliciei: « Ciciliae »), duce al Valahiei », pe lângă situația «de conte liber de Cefalonia, Drivasto și Durazzo », « conte palatin » și *dominus de l'Ales*, își amintește și el de « Împărații Flavii Augușți ai Romanilor și apoi ai Constantinopolitanilor », pe cari i-a moștenit, și, proclamându-se Mare Maestru și al Ordinului Sf. Gheorghe și al celui constantinian și heraclean », împarte diplome remuneratoare, contrasemnate de « notarul Ioan Ignațiu Martin Henric Reincke » [7]).

[1]) *Ibid.*, p. 300, Nr. XXX.
[2]) *Ibid.*, pp. 300—301, Nr. XXXI.
[3]) *Ibid.*, pp. 194—95, Nr. LXXXV.
[4]) *Ibid.*, pp. 195—98, Nr. LXXXVI.
[5]) Hurmuzaki, XI, p. 76, Nr. LXVI.
[6]) *Ibid.*, pp. 80—81, Nr. CXXV.
[7]) *Ibid.*, VI, pp. 297—98.

www.dacoromanica.ro

Cunoscând pe acest șarlatan, Radu, devenit Mare Maestru constantinian, va da, cu contrasemnătura boierului oltean Vlad Boțulescu de Mălăiești sau Mălăiescu, cunoscut și de aiurea, diplome de «Anghel, Flaviu Comnen», Cantacuzin firește, în calitate de «duce al Valahiei, Moldovei și Basarabiei, despot al Peloponesului, prinț al Tesaliei, Macedoniei și al Sacrului Imperiu Roman, al ambelor Imperii, conte de Epidaur, Corint și conte apostolic al regatului Ungariei, marchiz în Ilfov, Romanați, Teleorman, Suceava, dinast în Galați, Ialomița, Prahova și Dâmbovița și domn al Olteniei *(Alutae)* și Mehedinților, hospodar la Hotin și Giurgiu, precum și al ocnelor Telegei, de o parte și de alta a Dunării, baron de Mohilău, Zănoaga, Afumați, al celor doi Filipești și al celorlalte teritorii, feude, locuri și stăpâniri ale Serenisimei Case a Cantacuzinilor în Ucraina și Ardeal». La Ordinul său constantinian adauge «patronagiul Sfântului Gheorghe» și «filiala sacrului Ordin militar al pelerinilor». Un biet baron neamț e făcut comandor, cu comanda în Albania, la «Sfânta Maria din Olimp, zisă Platamona» [1]). Testamentul Doamnei Păuna vorbește și de «crucea de aur a Ordinului constantinian, împodobită cu diamante și rubine» [2]).

Ordinul acesta e descris de Mihai Cantacuzino Măgureanul care crede că «familia neamului Cantacuzino are după clironomie al său Ordin, adecă cavalerie, dovedită cu bulele Papilor și cu cartea Patriarhului de Ierusalim», citând și diploma lui Carol al VI-lea, după originalul la contesa O'Donnel, fiica lui Radu și a «Leahăi» Eugenia.

«Acest Ordin este de câteva clasuri și se numește cum în jos arată:

«Sfințesc, îngeresc și poleit împărătesc Ordin al sfântului marelui mucenic Gheorghe».

Se poartă, ca și acelelalte împărătești cavalerii, de curmeziș la umere, la gât și la piept, după clasuri, adecă: cel întâiu,

---

[1]) *Documentele Cantacuzinilor*, pp. 185—91. Ca marturi: Ioan Gheorghe, fiul lui Radu, și un cavaler de Cugniazzo. Diploma e datată din Viena, 1-iu Septemvrie 1743. E curioasă apropierea acestor termini de geografie fantastică de aceia pe cari-i întrebuința pe la 1560 pretendentul Nicolae Basarab.

[2]) Xenopol, *Ist. Românilor*, ed. 1-iu, V, p. 765.

www.dacoromanica.ro

de al doilea și de al treilea. Este carte tipărită, în care arată toate acele vechi obiceiuri ale acestei cavalerii. Ordinul este după obiceiu de canavăț verde, steaua este iar de toate clasurile, cum și crucea ceia ce se spânzură de lentă; este sgripțor de aur și în mijloc Sf. Gheorghe [1]).

Același Mihai Cantacuzino destăinuește că Rudolf, ajutat de un Giambattista Tedeschi de Rocca, crea și « baroni ai Împărăției Dachiei » cu « veniturile Sfântului Apostol Pavel la Lepand ». În aceste acte el se întitula și: « al Tismanei, al Sfântului Nicodim și al Sfântului Pavel din Valahia, al Valahiei, al Moldovei și al Basarabiei ducă, ș. a. » [2]).

II

Cu diplomele singure nu se putea hrăni însă cineva. De aceea pe la 9 August 1736, Radu cere să i se dea regimentul iliric. Un raport cu această dată expune cum el a fost cerut de un colonel von Heldorf, care nu s'a ținut de angajamentele luate. Afacerea a fost deci încredințată Mitropolitului sârb Ioanovici. Peste gloata fără disciplină se așează comandant un anume Vuc, calificat de « Ober-Capitaine deren servischen Nazional-Offiziere ». Radu pretinde pentru dânsul această formație militară de aventură, cu titlul de « Obrist-Feld-Wachmeister », dar, dacă nu se poate, să i se dea voie a pleca unde-l va îndrepta Dumnezeu.

Cum fratele Constantin, însurat, nu știm când și cum, cu princesa Ana Șeremeteva, era în Rusia, Consiliul de Război se temu ca Radu însuși să nu treacă acolo. El ținu samă și de influența ce ar putea să aibă numele cantacuzinesc « în toată Valahia », ceea ce, în caz de plecare din « Germania », ar putea să aibă urmări neplăcute *(unbeliebsame Suite)*. De altfel, Sârbii îl vor [3]).

---

[1]) *Genealogia Cantacuzinilor*, p. 327. Se dă și actul lui Carol al VI-lea în traducere, *ibid.*, p. 327 și urm.

[2]) *Ibid.*, p. 332.

[3]) *Ibid.*, pp. 301—303, Nr. XXXII, Prin d-l ministru Caius Brediceanu, d-l dr. Auner, crezând documentul necunoscut, mi-a trimes o nouă copie.

www.dacoromanica.ro

Dedesupt, Împăratul scrie: «Placet wie eingerathen». Deci aprobă diploma în acest cuprins.

Radu Cantacuzino trebuia să fie trimes în Italia, pentru care avem un ordin din 20 Septemvrie [1]) și această adeverire, din Noemvrie, a lui Khevenhüller, care în acest moment avea *ad interim* comanda:

Scribatur Obristens Patent für den wallachischen Prinzen Cantacucenus.

Carl, etc.

Das Wür den (titl.) Cantacucenus auf sein gehorsambstes Bitten und in Ansehung der unss und unserem durchleuchtigsten Erzhauss von seiner fürstlichen Famiglia sowohl als ihme selbsten gelaisten und fehrers anhoffenden Treu, eyffrig und erspriesslichen Diensten, in militaribus besizenden guten Erfahrnuss und andern rühmblichen Aigenschafften zu unseren Kayserlichen Obristen zu Pferdt gnadigst ernennet und declariret haben, etc.

Wien, den 20-ten Septembris 1736.

Extract

aus dem Hof-Kriegsraths Protocoll in publicis de anno 1736.

Khevenhüller interimus commandirender General in Italien im Monat 9-ber 1736, Nr. 579, accusiret die erhaltene Notification dass dem Fürsten Rudolph Cantacuzeno das illirische Husaren Regiment conferiret worden ist.

Wien, den 31. Janer 738.

Müller Registr. Adjunct [2]).

Pe steagurile sârbești cu Ioan Botezătorul și Sf. Nicolae, chemați în ajutor — operă de caracter popular, cu sfinții purtând turbane și, jos, cu osândiții cari așteaptă să li se taie

---

[1]) Ultimele două cuvinte lipsiau în copia mea. In a d-lui Auner mai găsim: Kaysers aigenhändige allergnädigste Resolution crafft welcher der wallachische Fürst Cantacucenus zum Commendanten des Illyrischer Husarn Regiments bestellet wirdet.

Hinaufgegeben den 9. Aug. 736.

Herabgekhomen und expedirt worden den 20. September.

NB. Ist hernachmahls anbefohlen worden, obigen Fürsten Cantacuceno das gehorsambs Patent auf das illyrische Regiment auszufertigen».

[2]) Iorga, *Documentele Cantacuzinilor*, p. 304, Nr. XXXII. Ideea d-lui Göbl László, în *A magyar szotárirodalom hatása az oláhra* (Budapesta, 1932, pp. 7—8), de a-l face transmițător de manuscripte nu e acceptabilă.

www.dacoromanica.ro

capul, sau cu vulturul sârbesc prins pe spinarea celui imperial (în jur inscripția *nec tenui ferar)* sau cu leul înfruntând nu știu ce șacal (inscripția: *rugitu exsuscitat)* se puse deci stema cantacuzinească nouă, așa cum o iscodise Radu, și cu armele Moldovei.

Regimentul «principelui Valahiei» a luat parte la războiul italian; niște însemnări din Trieste îl pomenesc [1]).

Supt Maria Tereza, venită la Domnie în 1740, el ceru apoi să fie făcut general. Nu căpătă această nouă situație și, acuzându-l de rea administrație, i se «reduse» regimentul. Făcându-se a trece în Rusia, cum se temea Consiliul de Războiu în momentul numirii, el se duse în Silesia, unde se oferi regelui Frederic. Refuzat de acesta, el se va folosi și mai târziu de protecția austriacă, deși făgăduise pretendentului Carol al VII-lea o întreagă oaste de «Greci, Valahi, Moldoveni, Slavoni, Dalmați, Albanesi și tot felul de neamuri» [2]).

Era de mult catolic, și la 1746 se va plânge, la Erfurth, că nu i s'a dat putința de a se spovedi la prelatul de St. Benoît, dar nu știa nemțește [3]).

O întrebare se pune: de ce a căutat Radu Cantacuzino să aibă comanda «regimentului iliric», în care erau însă și Români?

Se știe că fratele său, vechiu prieten al lui Iahia-Pașa de Belgrad, a fost acuzat, în 1746, că a mers la Belgrad, unde a văzut pe Patriarh, pe un arhimandrit și alții, pentrucă voia să se facă despot al Sârbilor, și pentru aceasta a fost arestat, condamnat și închis într'o fortăreață, de unde a ieșit numai ca să moară, de bătrânețe și de oboseală, la 1781 [4]).

El a venit din Rusia în Ardeal, ca să-și vadă și mama (dar ea murise), apoi la Viena, în 1744, când Radu nu mai avea de mult situația militară «ilirică». Dar e permis să se creadă

---

[1]) V. *Revue Historique* a mea, 1932, p. 232.

[2]) Hurmuzaki X, p. IX.

[3]) «Faut[e] de la langue allemande que, comme étranger, je ne la possède pas»; Hurmuzaki, VI, p. 581, Nr. CCCXXII.

[4]) *Ibid.*, p. 587 și urm. Lămuriri prețioase în *Genealogia Cantacuzinilor*, pp. 334 și urm.

www.dacoromanica.ro

că visurile de stăpânire și în Balcani *au plecat dela Radu însuși*.

Acesta a chemat deci pe Constantin, după ce el însuși pusese jaloanele unei înțelegeri cu Sârbii în vederea aventurii care s'a mântuit așa de trist pentru fratele mai mic [1]). Prezența secretarului Ordinului său, Vlad Mălăiescu, care scrie și testamentul Păunei în 1746 [2]), lângă Constantin, înseamnă și ea ceva.

Cum acesta a fost învinuit că încerca să ridice pe Francezi contra Casei de Austria, și călătoria lui Radu la Paris, în 1749, câștigă un înțeles politic, pe lângă acela al sprijinului cerut pe lângă Poartă pentru venirea în Domnie [3]).

O influență rusească în aceste intrigi nu e nici ea exclusă.

---

[1]) N'a fost el însuși la Constantinopol, cum înțelesesem din Hammer, în Hurmuzaki, X, *l. c.* V. Hurmuzaki, *Fragmente*, V, pp. 186—7.

[2]) Xenopol, *l. c.* Bătrâna Doamnă păstră până la moarte slugile ei Români: Bucur, Ecaterina și Stanca; *ibid.* Stătea la moșia ei, Recea, și moartea o prinse la Brașov; *Genealogia Cantacuzinilor*, p. 326.

[3]) Iorga, *Acte și fragmente*, I, p. 372.

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

www.dacoromanica.ro

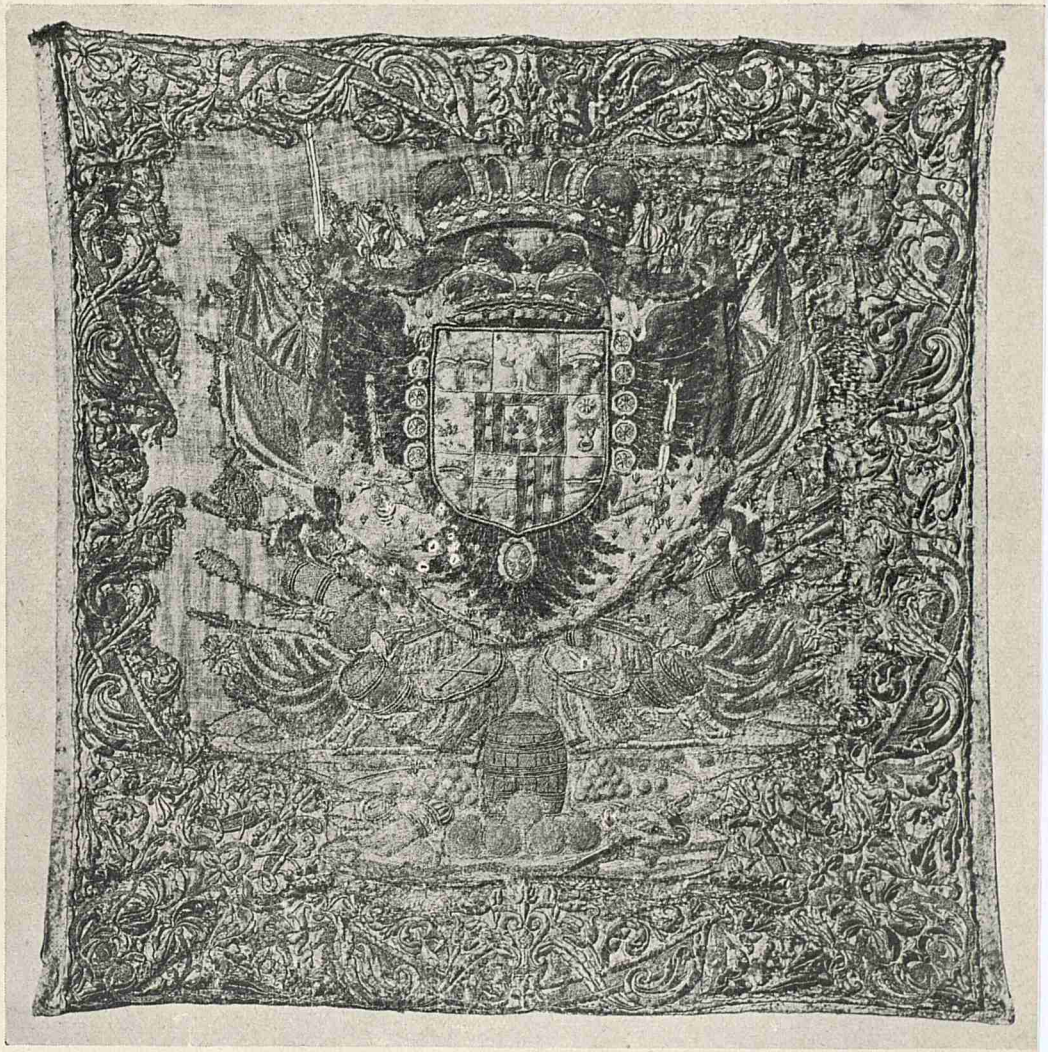

Steagurile regimentului iliric

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

www.dacoromanica.ro

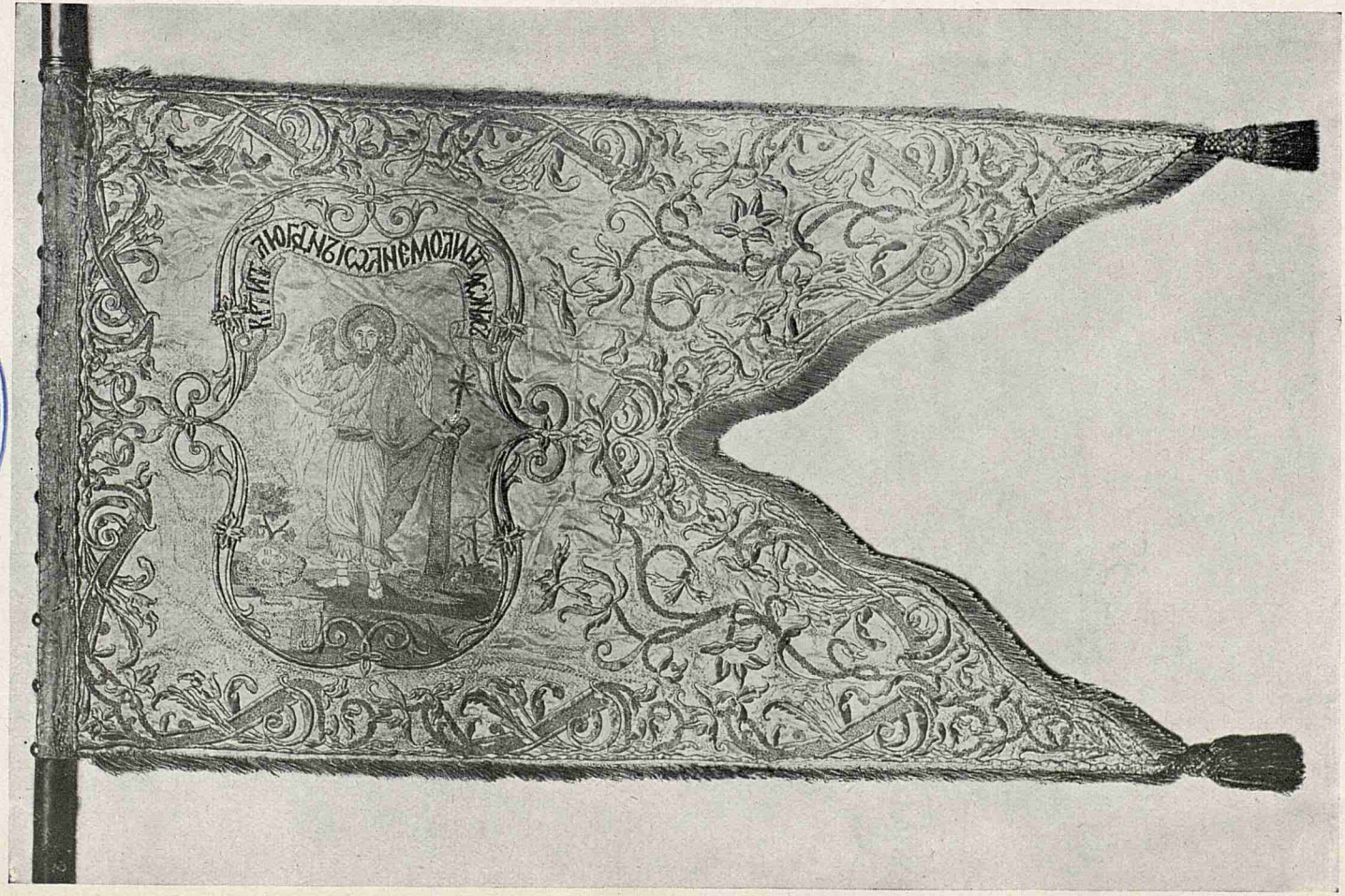

www.dacoromanica.ro

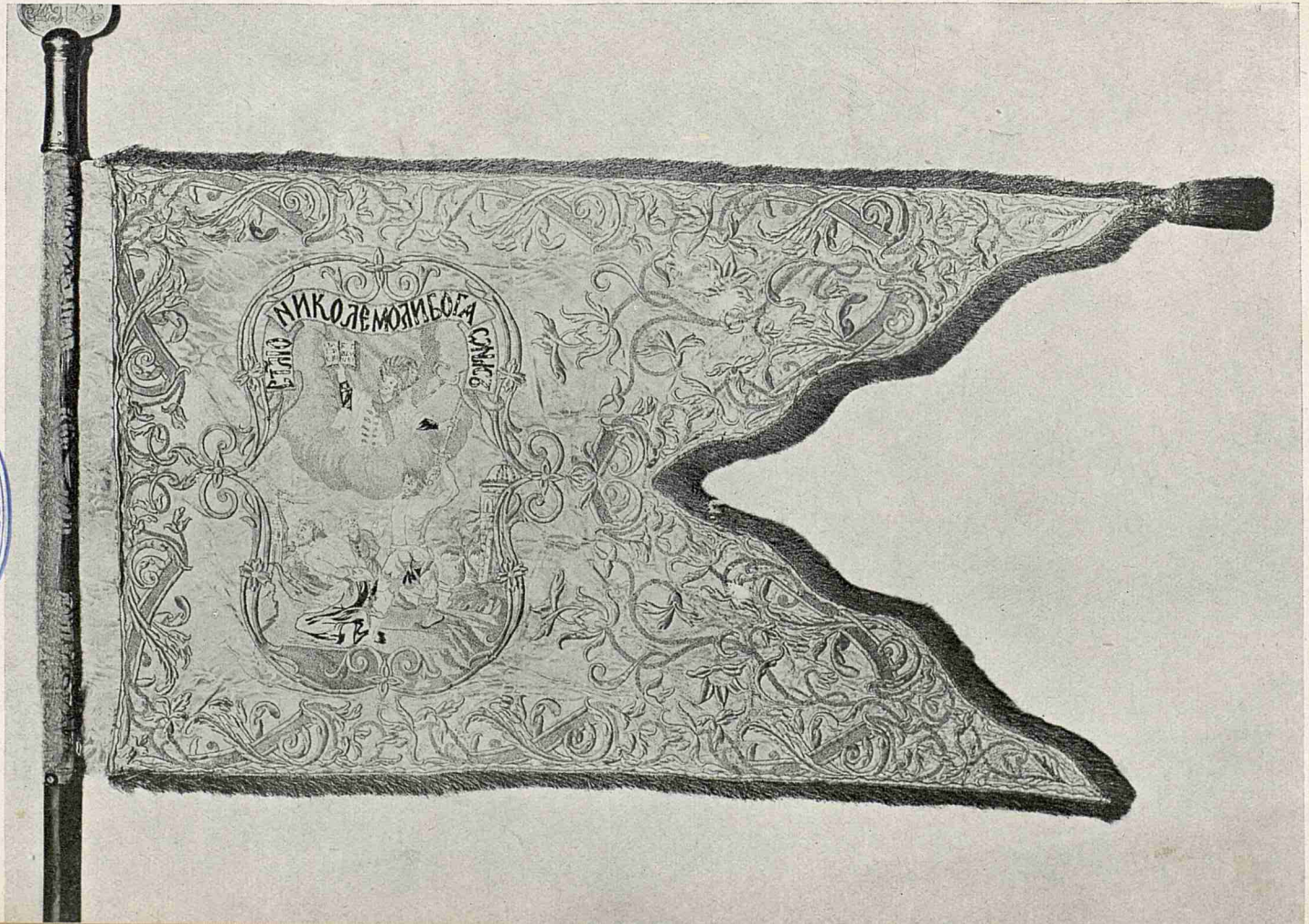

www.dacoromanica.ro
BIBLIOTECA

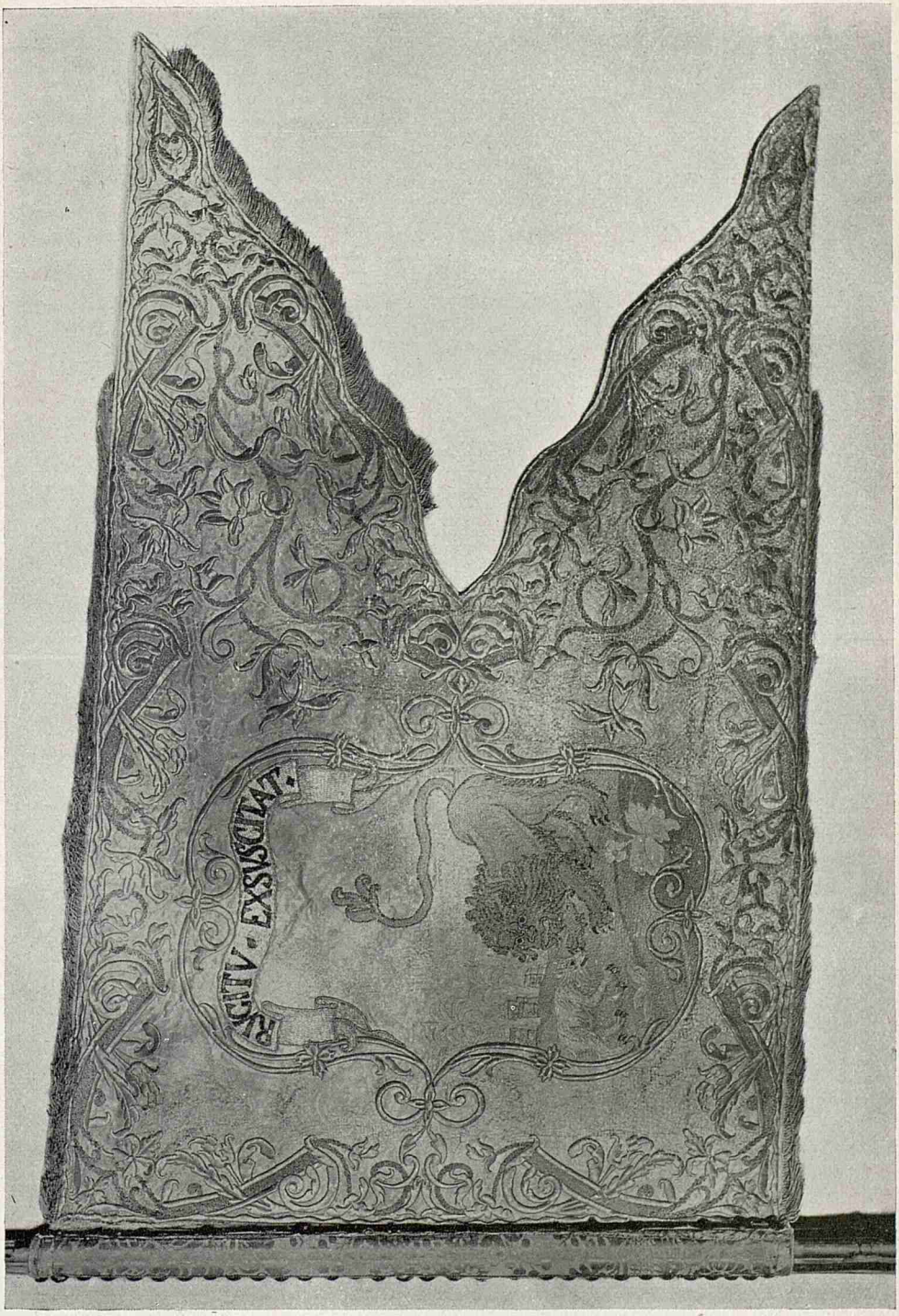

BIBLIOTECA ACADEMIEI
www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro
BIBLIOTECA ACADEMIEI

www.dacoromanica.ro